

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง ตำบลท่าก้อ
อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

Academic Administration of Schools in the Educational Quality Development Network
Center of Chae Di Luang Subdistrict Tha Ko Subdistrict, Mae Suai District, under the
Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 2

เปรม เปลี๋ยวิญญา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ 2) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือครูผู้สอนจำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ แนวทางการบริหารงานวิชาการ พบว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของตนเองให้เป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ควรสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์มีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อหน่วยงานต้นสังกัด

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการของครู, โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purpose of this research 1) study the level of academic administration and 2) identify guidelines for academic administration in schools within the educational quality development network in Chedi Luang and Tha Ko subdistricts, Mae Suai District, under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 2, in five areas: 1) school curriculum development, 2) learning process development, 3) research for educational quality development, 4) development and promotion of learning resources, and 5) development of the internal quality assurance system. The study population consisted of 123 teachers. Data collection instruments included Likert scale questionnaires, checklists, and open-ended questionnaires. Statistical analysis included percentages, means, and standard deviations.

The study indicated that In general, the opinions are at a highest level of positive feedback. When considered by aspect, four areas received the highest level of feedback, and one area received a high level of feedback. The areas ranked from highest to lowest average scores were: development of the internal quality assurance system, development of the school curriculum, development of the learning process, development and promotion of learning resources, and research to improve educational quality. Regarding academic administration guidelines, the study indicated that schools should develop their own curricula to serve as models for other schools, support the creation of online learning resources, prepare annual Self-Assessment Reports (SARs), and submit these annual reports, approved by the school board, to the supervising agency.

Keywords : Teacher' Academic administration, Schools in the educational quality Development network center.

บทนำ

ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาพ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) ได้กำหนดให้มีการดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้าน

การบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยได้กำหนดภารกิจให้ดำเนินการบริหารจัดการเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความก้าวหน้า มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายและความคาดหวังของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, 23) ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2555, 7)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับต้องร่วมมือกันดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 17 งาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, 18-121) ดังนี้ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ 2) การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผลประเมินผล การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมมีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา 14) การส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดหนังสือแบบเรียนใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาบุคลากรและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยในการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพเกิดจากการวางแผนงานของผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาและศักยภาพภาพของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเอาใจใส่ดูแลการบริหารวิชาการเป็นพิเศษ แต่จากการศึกษาข้อมูลทั้งแนวทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวิเคราะห์สังเคราะห์ตามบริบทของสถานศึกษาในสังกัด พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาหลายแห่งยังขาดประสิทธิภาพ มีสภาพการบริหารงานที่ไม่เป็นไปตามขอบข่ายของการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นต้น (ธัญดา ยงยศยิ่ง, 2560, 34)

ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชิงรายเขต 2 ให้ประสบความสำเร็จเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ครูวิชาการและผู้บริหารที่ได้ทราบระดับการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพด้านการบริหารงานวิชาการสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย ครั้งนี้กำหนดเนื้อหา แนวคิดตามขอบข่ายและภารกิจการดำเนินงานวิชาการ 5 ด้าน ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และนำมากำหนดให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่สนใจศึกษา และเพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้โดยมีงานวิจัยสนับสนุนได้จำนวนทั้งสิ้น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 13 แห่ง จำนวนรวมทั้งสิ้น 181 คน (โรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา, 2568, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เป็นตัวแทนที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่เชื่อถือได้ จึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 607-610) โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 โดยได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น จำนวน 123 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตำแหน่งครูผู้สอน เพศ อายุและประสบการณ์ทำงาน
2. การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจ การบริหารงานวิชาการโรงเรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

สมมติฐานงานวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 อยู่ในระดับมาก

แนวคิดทฤษฎี

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

อัครพร อูระงาม (2560, 10) ให้ความหมาย การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564, 37) สรุปไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การวางแผนการดำเนินการ และการประเมินผลเกี่ยวกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่วางไว้ อันประกอบไปด้วย หลักสูตร กิจกรรม สิ่งแวดล้อม บุคลากร เป็นต้น

นุชเรศ คำดีบุญ (2564, 10) ได้สรุปว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดนโยบาย การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว จึงสามารถสรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการได้ ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การงานดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการทุกชนิดในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตลอดจน การประเมินผล โดยมีการร่วมมือของบุคลากรได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน เกิดผลตามเป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์

ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ชิโรบล วรรณธนะ (2562, 33) สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการและตามอุดมการณ์และเป้าหมายของสถานศึกษา

ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ (2563, 15) สรุปได้ว่าความสำคัญของการบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหารโดยการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมาย และเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้นซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร

สุชาติ บรณกิจ (2563, 17) สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเพราะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ และความสำเร็จของโรงเรียน เป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ที่มีจุดมุ่งหมายคือการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาทุกคน ทุกฝ่าย

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว จึงสามารถสรุปความหมายของความสำคัญของการบริหารงานวิชาการได้ ดังนี้ การบริหารวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาองค์กร จุดมุ่งหมายคือการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้รับการพัฒนารอบด้านจนเต็มศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครูผู้สอน ร่วมกันจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนและส่งเสริมการบริหารวิชาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพให้เป็นคนดีที่สมบูรณ์ให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

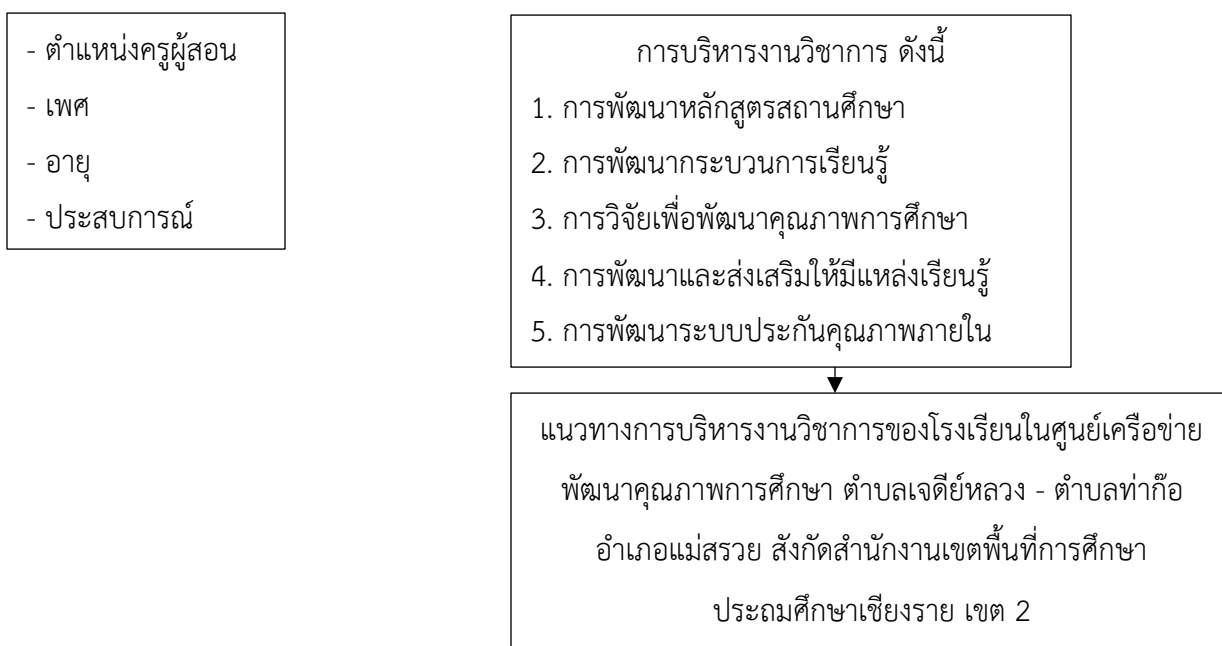
ณพรชรรณ ชัยพรม (2565) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 8 ด้าน 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร พบว่า โรงเรียนควรส่งเสริมการแนะแนวรวมทั้งการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

สุนันทา จันทร์ชูกุลิน (2565) ศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการให้มากขึ้น

เหมภัส เหลาแหลม (2565) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันครูมีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ครูควรมีส่วนร่วมในการนิเทศ การศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการวางแผนการนิเทศการเรียนการสอน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 181 คน
ทั้งนี้ไม่รวมผู้วิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 123 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 โดยเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) ซึ่งสามารถจัดลำดับคุณภาพได้ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำส่งแบบสอบถามส่งให้ครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 จำนวน 123 ชุด
2. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามไปคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. นำข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open Ended) โดยการใช้วิธีแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.66	0.28	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.64	0.33	มากที่สุด
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.47	0.38	มาก
4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.51	0.44	มากที่สุด
5. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.80	0.26	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมในแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.24) และรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.28) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.33) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.44) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.38) และเมื่อพิจารณา S.D. น้อยกว่า 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันหรือสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 2 จากการศึกษาแนวทางทั้งหมด ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของตนเองให้เป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีก็มีความสำคัญเช่นกัน และ 5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ภายใน สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของตนเองให้เป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น 2) ด้านการพัฒนาระบบกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา แจ้งครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ในยุคดิจิทัลการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีก็มีความสำคัญเช่นกัน และ 5) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 ในภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบงานวิชาการมากที่สุดเป็นลำดับแรก ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูผู้สอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติรส จิโนรส (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านนี้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจนสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้วมีการสรุปกิจกรรม และจัดทำรายงานการประเมินตนเองตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีระดับการปฏิบัติมากที่สุด จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะครูกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณพรพรกรณ์ ชัยพรหม (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ผลการศึกษาพบว่า รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากที่สุด คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย และแนวทางในการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ใช้กระบวนการวิจัยสำหรับการเรียนรู้ เนื้อหาที่ซับซ้อนทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในแบบที่ตนสนใจ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าครูมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครู และกำกับติดตามช่วยเหลือครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน และมีการประชุมวางแผนในการกำหนดมาตรการเกณฑ์ ทิศทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิรา เวียนสุข (2561) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมหรณพาราม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมหรณพาราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของตนเองให้เป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น ควรมีการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ควรมีการสนับสนุนให้ครูรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในยุคดิจิทัล การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีก็มีความสำคัญเช่นกัน โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์และสถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ควรบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ควรจัดเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน ควรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ออนไลน์และสถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อไป และพัฒนานักเรียนให้ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพิ่มมากขึ้น สรุปผลแต่ละด้านเพื่ออภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน สถานศึกษามีการดำเนินการตามแผนพัฒนาโรงเรียนในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณพพรพรรณ ชัยพรม (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนมีการสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาคุณภาพตามวงจรคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งการประกันคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงาน

2.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา แจ้งครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการ สนับสนุนให้ครูผู้สอนเผยแพร่ผลงานวิจัยและใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบตามเกณฑ์ที่กำหนด การให้ครูทำวิจัยทางการศึกษาก็ดี ทำวิจัยในชั้นเรียนก็ดี ย่อมเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิษิต ฤทธิจรรณ (2560) ที่กล่าวว่า การวิจัยทางการศึกษาเป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยแนวทางให้ครูมีส่วนร่วมด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา คือ 1) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดจากการวิจัยกับสถานศึกษาอื่น 2) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยสู่

สาธารณะผ่านสื่อออนไลน์ 3) สร้างงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 4) ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำวิจัยแก่ครูและบุคลากร และ 5) สร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ทั้งผู้บริหาร ครู และชุมชนโดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรให้ครูส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นิสัยใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน และค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างกว้างขวาง
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูโดยวิทยากรจากภายนอก
4. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษา ยังไม่สามารถสำรวจความต้องการของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม และขาดงบประมาณในการดำเนินการ
5. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในระดับหน่วยงานภายในสถานศึกษาประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนกับสถานศึกษาอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการใช้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางการปรับปรุง แก้ไขให้เกิดการพัฒนาการบริหารของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการนำแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลไปใช้ในสถานศึกษาทุกระดับ
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดแนวทางการพัฒนาใหม่ที่สร้างประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการให้เพิ่มขึ้นในสถานศึกษาทุกระดับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เจนจิรา เวียนสุข. (2561). การบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมทรณพาราม.
- วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชีโรบล วรรณธนะ. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โชติรส จิโนรส. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณพพรชรรณ ชัยพรม. (2565). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร. การค้นคว้าอิสระศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุดรโรจน์. (2555). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2560). การประเมินโครงการฝึกอบรม : แนวคิด รูปแบบ และกระบวนการประเมิน. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 10(1), 42-57.
- โรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2568). โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลเจดีย์หลวง - ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2568, จาก <https://bigdata.cri2.go.th/tableSchool?searchAmp=แม่สรวย&am>.
- ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุชาดา บรรณกิจ. (2563). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุนันทา จันทร์ชูกลิ่น. (2565). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 12(1), 17-82.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เหมภัส เหลาแหลม. (2565). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(1), 44-57.
- อัทพร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale," in *Attitude Theory and Measurement*. P.90-95. New York: Wiley & Son.